

HET EFFECT VAN AFSTANDSONDERWIJS OP LEERRESULTATEN IN HET PO

SAMENVATTING VAN HET GELIJKNAMIGE RAPPORT

Aanleiding

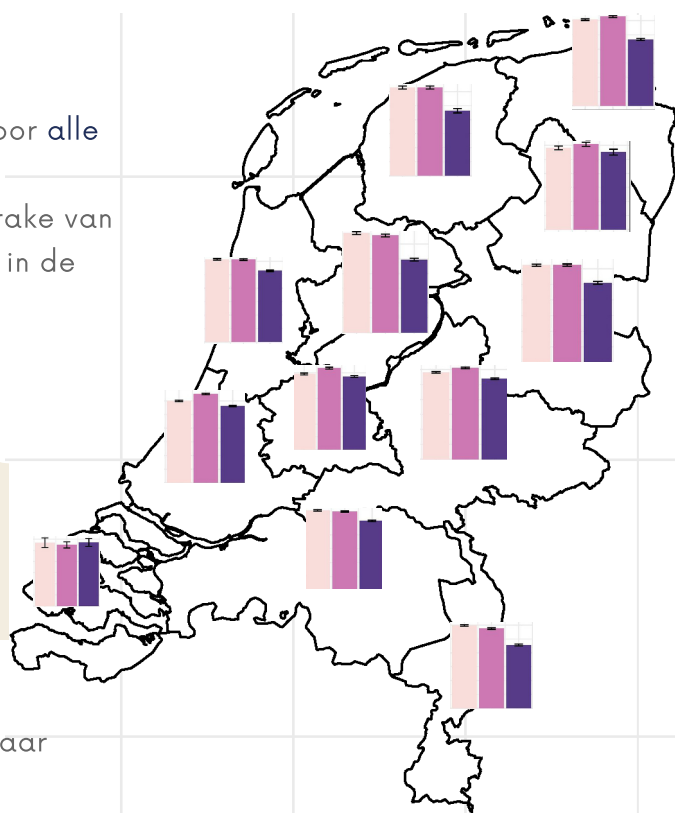
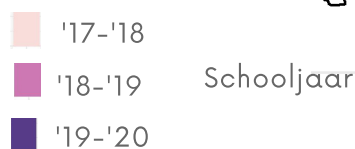
Tussen maart en mei 2020 is sprake geweest van afstandsonderwijs in het PO. Leerkrachten en ouders/verzorgers hebben met alle mogelijke middelen en inzet het onderwijs in deze periode zo goed mogelijk vorm gegeven. Cito heeft onderzocht of het **niveau** en **groei** van leerlingen afwijkt van de voorgaande twee schooljaren zonder afstandsonderwijs. Er is hierbij gekeken of er **verschillen** bestaan tussen provincies, scholen met verschillende achterstandscore, en relatief hoog en laag presterende leerlingen. Dit is gedaan voor de vakgebieden Begrijpend lezen, Rekenen-Wiskunde en Spelling, voor de groepen 4 t/m 7. De **overkoepelende conclusie** is:

Leerlingen zijn in de periode van afstandsonderwijs gegroeid, ongeacht regio, schoolinstelling of voorgaande toetsresultaten. Deze groei is wel minder dan wat we onder reguliere omstandigheden zouden verwachten. Het niveau van deze leerlingen ligt op dit moment dan ook gemiddeld gezien lager dan vergelijkbare leerlingen in voorgaande jaren.

Geen regionale verschillen

In alle provincies is voor alle groepen en vakken in schooljaar '19-'20 sprake van minder leergroei dan in de jaren ervoor.

De staven tonen de **gemiddelde leergroei** over alle leerlingen. Met leergroei wordt bedoeld het verschil tussen twee toetsmomenten in januari en juni; vóór en na onderwijs op afstand.

In dit document illustreren we de overkoepelende conclusie a.d.h.v. onze bevindingen.

De illustraties op deze pagina behoren bij het vakgebied Rekenen-Wiskunde; Begrijpend lezen en Spelling zijn terug te vinden in het rapport.

Geen verschillen tussen schoolinstellingen met hoge en lage achterstandscore

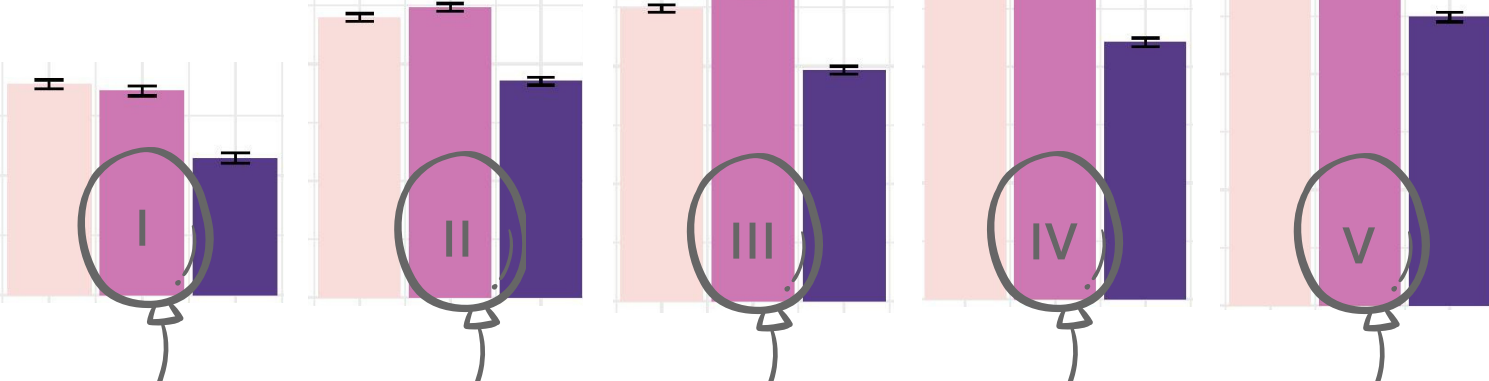
Zowel voor scholen met een hoge als lage achterstandscore is de gemiddelde leergroei achtergebleven t.o.v. voorgaande jaren.

CBS berekent de **achterstandscore**. Links scholen met relatief hoge (>0) en rechts scholen met relatief lage (=0) achterstandscore.

Leergroei is minder ongeacht voorgaande toetsscores

Leerlingen zijn in de periode van afstandsonderwijs gemiddeld minder gegroeid dan leerlingen in een vergelijkbare periode zonder afstandsonderwijs. Dit is ongeacht hoe leerlingen hebben gescoord op het voorgaande toetsmoment in januari.

Voorbeeld: Groep 6, Rekenen-Wiskunde

Cito maakt een onderscheid in vijf verschillende niveaus: I t/m V. De allerhoogste scores horen bij niveau I en de allerlaagste scores bij niveau V. In het bovenstaande figuur zijn de leerlingen opgesplitst naar dit niveau. Per niveau is gekeken of er verschillen zijn in gemiddelde leergroei tussen schooljaar '17-'18 (staaf links), schooljaar '18-'19 (staaf in het midden) en het huidige schooljaar (staaf rechts).

HET EFFECT VAN AFSTANDSONDERWIJS OP LEERRESULTATEN IN HET PO

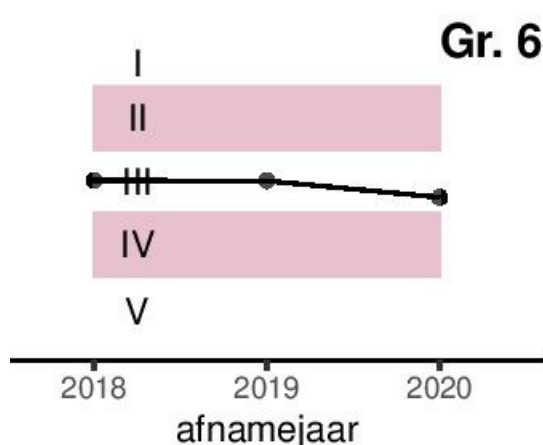

SAMENVATTING VAN HET GELIJKNAMIGE RAPPORT

De illustraties op deze pagina behoren bij groep 6 voor het vakgebied Rekenen-Wiskunde. De andere vakgebieden en groepen zijn terug te vinden in het rapport.

De gemiddelde score van leerlingen ligt lager dan in voorgaande jaren

Voor alle vakken en groepen geldt dat de gemiddelde score in schooljaar '19-'20 lager lag. Dit komt doordat leerlingen in schooljaar '19-'20 gemiddeld gezien minder zijn gegroeid t.o.v. het voorgaande toetsmoment, dan leerlingen in de twee schooljaren hiervoor.

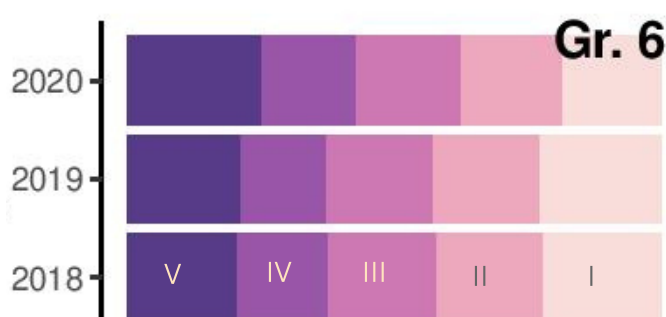

De **gemiddelde score** is per schooljaar weergegeven als een punt. Verbinden we deze punten over schooljaren met elkaar, dan valt op dat de gemiddelde score in schooljaar '17-'18 en schooljaar '18-'19 erg vergelijkbaar zijn (de lijn loopt nagenoeg horizontaal). De gemiddelde score in schooljaar '19-'20 ligt echter lager (de lijn loopt naar beneden).

Ter referentie zijn in het figuur de niveaus I t/m V weergegeven.

Meer leerlingen scoren op het laagste niveau dan in voorgaande jaren

In schooljaar '19-'20 zijn er relatief meer leerlingen met het laagste niveau (V) en relatief minder leerlingen met het hoogste niveau (I). Opnieuw komt dit doordat leerlingen in '19-'20 relatief minder gegroeid zijn. Dit is te zien bij alle vakken en alle groepen.

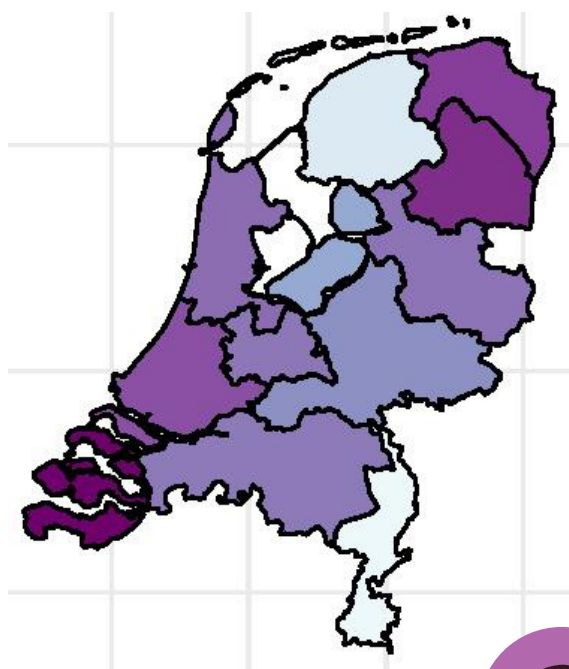

In deze figuur zijn alle leerlingen opgesplitst naar **niveau** I t/m V. De breedte van de gekleurde balkjes illustreert hoe groot de groep leerlingen is met een bepaald niveau. De schooljaren '17-'18, '18-'19 en '19-'20 zijn daarbij horizontaal afgebeeld. Te zien is dat in schooljaar '17-'18 en '18-'19 de grootte van de groep leerlingen met een I t/m V niveau behoorlijk vergelijkbaar is; de gekleurde balken zijn ongeveer even breed. In 2020 valt echter op dat de groep leerlingen met een V-niveau groter is (de paarse balk is breder) terwijl de groep leerlingen met een I-niveau kleiner is (de blush kleurige balk is smaller).

Over de data

Voor deze rapportage is gebruik gemaakt van gegevens van Cito dataretour uit het Cito LVS leerlingvolgsysteem. Via dataretour geven PO-scholen aan dat **geanonimiseerde** toetsgegevens gebruikt mogen worden voor onderzoek. Gegevens zijn alleen gebruikt van leerlingen in het PO; het speciaal basisonderwijs is buiten beschouwing gelaten.

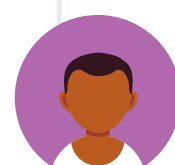
Het Cito LVS wordt breed gebruikt in Nederland. Vanwege het thuisonderwijs heeft echter niet elke school bij elke leerling de toets in juni afgenomen. Hiernaast is te zien van hoeveel procent van de basisscholen wij toetsgegevens konden gebruiken, opgesplitst naar provincie.

Percentage deelnemende PO-scholen

40
30
20
10

Door de bijzondere omstandigheden hebben we dus toetsgegevens van minder leerlingen tot onze beschikking gehad. Om toch conclusies te kunnen trekken, hebben we steeds een vergelijking gemaakt met leerlingen uit de twee schooljaren hiervoor ('17-'18 en '18-'19). We hebben ervoor gezorgd dat de selectie van leerlingen die hiervoor gebruikt zijn, vergelijkbaar zijn met de leerlingen uit schooljaar '19-'20.

Hoe dit precies is gedaan, is terug te vinden in het uitgebreidere rapport.

Het volledige rapport is te vinden op onze website www.cito.nl/kennis-en-innovatie/onderzoek/effecten-afstandsonderwijs